

Karol Potrzobowski

Zmiany w regulaminie Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej

Palestra 19/1(205), 97-99

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ma istotne znaczenie w dziedzinie oddziaływania społecznego, ale także — pozytywnie wpływając na uczestników procesu — ułatwia dokonanie zgodnych z prawdą ustaleń faktycznych”.

Jak wynika z zestawienia rewizji nadzwyczajnej oraz brzmienia tezy, Sąd Najwyższy podzielił wszystkie wyżej zacytowane założenia rewizji nadzwyczajnej co do wagi i znaczenia kultury rozprawy sądowej dla prawidłowości rozstrzygnięcia. Sformułowania więc i przepisy prawa formalnego powołane w rewizji nadzwyczajnej mogą być uznane za wzór do podniesienia w rewizji zarzutu niezachowania należytej atmosfery rozprawy sądowej. Przyczyna oddalenia rewizji nadzwyczajnej tkwiła jedynie w okolicznościach faktycznych konkretnej sprawy. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się tu wpływu powstałych uchybień na ostateczny wynik sprawy — na treść orzeczenia.

Oddalenie więc rewizji nadzwyczajnej w niczym nie zmienia znaczenia tezy orzeczenia dla realizacji w praktyce obowiązku zachowania kultury ogólnej rozprawy sądowej.

Dzięki cytowanemu orzeczeniu SN zagadnienie kultury rozprawy sądowej wyszło z dotychczasowej skromnej praktycznie pozycji przedmiotu dyskusji i otrzymało należną mu rangę zarzutu rewizyjnego, który musi być przez sąd rewizyjny rozpatrzony i oceniony tak jak każdy z innych zarzutów, które w myśl art. 387 pkt 2 powodują uchylenie wyroku.

Wzmacnia wagę omawianego orzeczenia uchwała Zgromadzenia Ogólnego Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1974 r.** zawierająca wytyczne „w sprawie dalszego podnoszenia poziomu i sprawności postępowania sądowego”, która w rozdziale V zatytułowanym „Podnoszenie poziomu postępowania sądowego” wyraża w pkt B stanowisko stanowiące z jednej strony pełne potwierdzenie tezy, że zagadnienie kultury rozprawy sądowej przeszło ze stadium przedmiotu dyskusji do pełnej realizacji w praktyce sądowej, a z drugiej strony stanowi wcielenie w życie poglądów SN, zawartych w tezie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1974 r.

Wspomniane wytyczne stwierdzają m. in.: „Należyty poziom rozprawy sądowej zależy od kultury jej przeprowadzenia (...). Nastrój powagi, wynikający z charakteru i roli sali sądowej (...) powinien znaleźć swoje odzwierciedlenie przede wszystkim w poszanowaniu godności osobistej osób uczestniczących w posiedzeniu (...).

Duży wpływ na zapewnienie należytego przebiegu posiedzenia ma jego przewodniczący. Od jego postawy i umiejętności opanowania własnych lub cudzych emocji oraz od jego kultury osobistej zależy w dużym stopniu prawidłowość przebiegu posiedzenia oraz sprawność postawy uczestników postępowania”.

Adw. Jan Palatyński

** Uchwała SN w sprawie KWPr 2/74, OSNKW z 1974 r. nr 10, poz. 179.

2.

Zmiany w regulaminie Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej

Naczelna Rada Adwokacka na posiedzeniu plenarnym w dniu 2 marca 1974 r. w dążności do dalszej poprawy sytuacji bytowej adwokatów emerytów i rencistów, uchwaliła szereg zmian w regulaminie Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej, którego tekst ogłoszony został we wkładce do nr 11 „Palestry” z 1973 r., s. 20—22.

Zmiany te dotyczą następujących zagadnień:

1. Podwyższono zapomogi wyrównawcze do takiej kwoty, aby adwokat otrzymywał łącznie z pobieraną emeryturą lub rentą kwotę 2.600 zł miesięcznie, adwokat zaś mający żonę na wyłącznym utrzymaniu — kwotę 3.000 zł miesięcznie. Tak jak poprzednio, prawo do zapomogi wyrównawczej przysługuje tylko wówczas, gdy adwokat nie wykonuje zawodu w zespole adwokackim.

2. Podwyższono zapomogi wyrównawcze dla wdów po zmarłych adwokatach do takiej kwoty, aby zapomoga łącznie z rentą rodzinną wynosiła 1.500 zł miesięcznie. Jeżeli wdowa ma na utrzymaniu dzieci nieletnie lub kształcące się w szkołach, zapomoga ulega oczywiście stosownemu podwyższeniu.

3. Stworzono możliwość zaliczania przez Komisję Samopomocy Koleżeńskiej do dwudziestoletniego stażu adwokackiego, niezbędnego do uzyskania prawa do świadczeń z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej (§ 4 regulaminu), także poprzedniego zatrudnienia na stanowiskach prawniczych (np. zatrudnienia na stanowisku sędziego, prokuratora, radcy prawnego, referendarza b. Prokuraturii Generalnej). Warunkiem zaliczenia jest wykonywanie zawodu adwokata przez okres przekraczający 10 lat i zatrudnienia na wymienionych stanowiskach również przez okres co najmniej 10 lat.

4. Upoważniono Komisję Samopomocy Koleżeńskiej do przyznawania w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie zapomóg wyrównawczych przekraczających podstawę wymiaru emerytury lub renty. Dotyczyć to będzie sytuacji, w których adwokat przeszedł na emeryturę przed wielu laty, uzyskując bardzo niski wymiar podstawy emerytury.

5. Zniesiono przyznawanie z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej zapomóg jednorazowych, które mogą być udzielane wyłącznie ze środków Funduszu Wzajemnej Pomocy, utworzonych we wszystkich izbach adwokackich.

W zakresie wysokości zapomóg wyrównawczych dla adwokatów pobierających emeryturę lub rentę przekraczającą kwotę 2.400 zł miesięcznie nie nastąpiły zmiany. Zapomoga wyrównawcza wynosi nadal 200 zł miesięcznie, jednakże przewiduje się jej podwyższenie w najbliższym czasie do kwoty 300 zł miesięcznie.

Zaznaczyć należy, że przy ustalaniu wysokości zapomogi wyrównawczej nie bierze się pod uwagę wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zasiłków rodzinnych, dodatków mieszkaniowych oraz dodatków za bezradność dla inwalidów I grupy, które od dnia 1 sierpnia 1974 r. podwyższone zostały do 500 zł lub 800 zł miesięcznie.

Uchwalone zmiany pociągnęły za sobą poważny wzrost wydatków Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej i spowodowały w konsekwencji podwyższenie składek, płaconych przez izby adwokackie na potrzeby Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej do kwoty 105 zł miesięcznie od jednego adwokata (dotychczasowa składka wynosiła 75 zł miesięcznie).

Według stanu z listopada 1974 r. Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej wypłacał następujące świadczenia:

zapomogi wyrównawcze dla adwokatów		
do 2600 zł	296 osób	232.778 zł
do 3000 zł	95 osób	100.948 zł
po 200 zł	191 osób	38.200 zł
zapomogi dodatkowe dla adwokatów		
	46 osób	48.533 zł*

* Wysokość wypłat podano łącznie z zapomogami wyrównawczymi, wypłacanymi tej grupie osób.

zapomogi wyrównawcze dla wdów		
do 1500 zł	205 osób	109.880 zł
zapomogi dodatkowe dla wdów		
	11 osób	8.758 zł*
zapomogi doraźne		
	38 osób	24.230 zł
	
R a z e m	882 osoby	563.347 zł

Wzrost świadczeń wypłacanych z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej obrazuje następujące zestawienie:

	1966	1971	1972	1973	1974
Liczba osób korzystających ze świadczeń	409	622	807	823	882
Wpłaty w stosunku miesięcznym w tys. zł	211	386	430	451	563

W porównaniu z 1966 r. zarówno liczba osób korzystających ze świadczeń Funduszu, jak i kwota wypłacanych świadczeń zwiększyła się o przeszło 100%, dynamiczny rozwój Funduszu jest więc oczywisty.

W perspektywie najbliższych lat Komisja Samopomocy Koleżeńskiej będzie dążyć do dalszego zwiększania świadczeń, w miarę możliwości bez podwyższania składek.

Ustawa z dnia 29 maja 1974 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 116) przewidziała stopniowe podwyższanie świadczeń emerytalnych, tak aby emerytura w 1980 r. wynosiła 80% zarobku do 2000 zł i 50% zarobku ponad 2000 zł.

Dla przykładu podać należy, że przy podstawie wymiaru 6000 zł emerytura — bez ewentualnych dodatków z tytułu długoletniego zatrudnienia, z tytułu odznaczeń itp. — wynosić będzie: w 1975 r. 2600 zł, w 1976 r. 2800 zł, w 1977 r. 3000 zł, w 1978 r. 3200 zł, w 1979 r. 3400 zł i w 1980 r. 3600 zł.

Powyższe zmiany powodować będą zmniejszanie aktualnych obciążeń Funduszu z tytułu dopłat do najniższych emerytur i rent. Pozwoli to na stopniowe dalsze zwiększanie wysokości zapomóg wyrównawczych i zwiększanie liczby zapomóg dodatkowych.

Dosyć poważną pozycję w budżecie Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej stanowią koszty przekazów pocztowych. Jako przewodniczący Komisji Samopomocy Koleżeńskiej zwracam się z apelem do adwokatów pobierających zapomogi, aby załatwili formalności związane z otwarciem w oddziale Powszechnej Kasy Oszczędności, właściwym dla miejsca zamieszkania, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego, udzielając jednocześnie zlecenia Naczelnej Radzie Adwokackiej przekazywania zapomóg na ten rachunek.**

adv. Karol Potrzebowski

** Już po oddaniu niniejszego artykułu do druku Prezydium NRA uchwałąmi z dnia 12.XII.1974 r.:

- podwyższyło z dniem 1.I.1975 r. zapomogę wyrównawczą dla osób pobierających emerytury (renty) ponad 2.400 zł z kwoty 200 zł do kwoty 300 zł miesięcznie;
- postanowiło zaniechać obniżania zapomóg wyrównawczych tym adwokatom, którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwiększył w 1975 r. emerytury (renty) w związku z podwyższeniem podstawy wymiaru, przewidzianym w ustawie z dnia 29 maja 1974 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 116).